

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

اداره امتحانات کتبی

بسمه تعالی

امتحانات تجدیدی - شهریور ۱۳۹۰

پایه :	۴	موضوع :	فقه ۱
تاریخ :	۹۰/۶/۱۵	ساعت :	۱۰/۳۰

نام کتاب: شرح لمعه، کتاب الصلاة، الفصل الثالث فی کیفیت الصلاة تا اول کتاب الصوم

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

۱. اگر نماز آیات و نماز یومیه، همزمان واجب شوند، در صورت سعه و ضیق وقت هر دو نماز، وظیفه چیست؟ ج ۱/۲۵۶

أ. در وسعت وقت، نماز آیات و در ضیق وقت، نماز یومیه مقدم می شود

ب. در وسعت وقت، نماز یومیه و در ضیق وقت، نماز آیات مقدم می شود

ج. در وسعت وقت، هر کدام را خواست مقدم می کند و در ضیق وقت نماز یومیه مقدم می شود ■

د. در وسعت وقت، هر کدام را خواست مقدم می کند و در ضیق وقت نماز آیات مقدم می شود

۲. فی الشک بین الإثنين والأربع یبنی علی الف ۱/۲۷۲

أ. الأربع ويحتاط برکعتین قائماً ■

ب. الأقل ويحتاط برکعتین قائماً

ج. الأربع ويسجد سجدة السهو

د. الأقل ويسجد سجدة السهو

۳. لو تبين للمأموم عدم الأهلية من الإمام للإمامة في أثناء الصلاة ب ۱/۳۲۳

أ. انفراد وبعد الفراغ بطلت الصلاة

ب. انفراد وبعد الفراغ لا إعادة ■

ج. وبعد الفراغ بطلت الصلاة

د. بطلت وبعد الفراغ صحّت

۴. نصاب اول شتر، گاو و گوسفند به ترتیب است. ج ۱/۳۳۴-۳۳۶

أ. پنج شتر - ده گاو - سی گوسفند

ب. ده شتر - بیست گاو - چهل گوسفند

ج. پنج شتر - سی گاو - چهل گوسفند ■

د. ده شتر - چهل گاو - چهل گوسفند

تشریحی:

* هل سقوط الأذان في هذه المواضع (عصر عرفه و عصر جمعه و ...) رخصة أم عزيمة؟ وجهان من أنه عبادة توقيفية ولا نصّ عليه هنا بخصوصه ومن أنه ذكر الله تعالى فلا وجه لسقوطه أصلاً. ۱/۱۹۵ متوسط

۱. أ. مراد از رخصت و عزيمة چیست؟ ب. دلیل هر دو قول را بنویسید.

أ. رخصت یعنی سقوط اذان جایز است اما در عین حال می توان اذان گفت. عزيمة یعنی سقوط اذان واجب است و اذان گفتن جایز نیست.

ب. دلیل قول بر عزيمة: اذان عبادت توقیفی است و موقوف است بر اذن شارع و در این موارد شارع به اذان گفتن اذن نداده است. دلیل قول بر

رخصت: اذان ذکر الله است و روایاتی داریم که ذکر خدا را در هر حالی نیکو و پسندیده می داند.

۲. در مستحبات رکوع، مراد از «تسوية الظهر - مدّ العُنق - التَّجَنُّجُ بِالْعُضْدَيْنِ وَالْمَرْفِقَيْنِ - وَضْعُ الْيَدَيْنِ عَلَى عَيْنِي الرِّكْبَتَيْنِ» چیست؟ ۱/۲۱۶

أ. در هنگام رکوع پشت را صاف نگه دارد. ۲. گردن را بکشد. ج. دو بازو و دو آرنج را از دو پهلوی خود جدا کند. د. دو دست را بر دو کاسه زانو

بگذارد.

* وتجب ... استدامة حكمها (نیت) إلى الفراغ من الصلاة فلو نوى الخروج منها ولو في ثاني الحال قبله ... بطلت. ۱/۲۰۴ متوسط

۳. أ. مراد از وجوب استدامة حکمی نیت چیست؟ ب. جمله «ولو في ثاني الحال قبله» اشاره به چه مطلبی دارد؟
أ. تا آخر نماز نیتی که منافات با نیت اولش باشد، نکند.

ب. یعنی اگر نیت خروج از نماز کند قبل از فارغ شدن از نماز، نماز باطل می شود ولو این که فرض کنیم آن نیت خروج همان لحظه نباشد بلکه مربوط به زمان آینده ولی قبل از فراغ از نماز باشد.

* من تروك الصلاة: التأمين إلا لتقية فيجوز حينئذ بل قد يجب وتبطل الصلاة بفعله لغيرها ... ۱/۲۳۱

۴. فرع فوق را توضیح داده، علت بطلان نماز را در فرض اخیر بنویسید.

آمین گفتن از تروک نماز است اما در فرض وجود شرایط تقیه جایز است بلکه در صورت تقیه گاهی واجب است. در صورت آمین گفتن بدون وجود تقیه، نماز باطل است چون این کار نهی دارد و نهی در عبادت مقتضی فساد آن است.

۵. کیفیت نماز عید فطر را اجمالاً بیان کنید. ۱/۲۴۹ آسان

دو رکعت است که در رکعت اول بعد از حمد و سوره پنج تکبیر می گوید و بعد از هر تکبیر یک قنوت و بعد از قنوت پنجم به رکوع می رود و در رکعت دوم چهار تکبیر می گوید و بعد از هر تکبیر یک قنوت و بعد از قنوت چهارم به رکوع می رود و در انتها تشهد و سلام.

* ولو جهل عين الفائتة من الخمس صلى صباحاً ومغرباً معيّنين وأربعاً مطلقاً والمسافر ... ۱/۲۸۸ متوسط

۶. أ. صورت مسأله را توضیح داده، مراد از «أربعاً مطلقاً» را بنویسید. ب. وظیفه مسافر در این صورت چیست؟

أ. کسی که می داند یکی از نمازهای یومیه اش قضا شده ولی دقیقاً نمی داند کدام نماز بوده یک نماز صبح و یک نماز مغرب می خواند و یک نماز چهار رکعتی بدون تعیین ظهر یا عصر یا عشاء می خواند.

ب. اما مسافر فقط یک نماز مغرب می خواند و یک نماز دو رکعتی بدون تعیین صبح یا ظهر یا عصر یا عشاء.

* من شروط قصر صلاة المسافر: قصد المسافة أو نصفها لمريد الرجوع ليومه أو ليلته أو الملقى منهما. ۱/۳۰۸ متوسط

۷. أ. مصنف با قید «قصد» به چه نکته ای اشاره فرموده است؟ مثال بزنید. ب. عبارت «أو نصفها لمريد الرجوع ...» را تا آخر توضیح دهید.

أ. با قید مذکور، جایی خارج می شود که شخصی بدون قصد سفر، تا حد مسافت شرعی جلو برود. کطالب حاجه یرجع متى وجدها.

ب. یعنی نصف مسافت شرعی هم باعث قصر نماز می شود در صورتی که شخصی بخواهد همان روز یا شب آن روز از سفر برگردد یا مقداری از مراجعتش در روز و مقداری در شب همان روز باشد.

* ولا تُؤخذ الرُّبَى ولا ذاتُ العوار ولا المريضة ولا تُعدُّ الأَكُولَة.

۸. متن فوق را توضیح دهید. ۱/۳۴۰ آسان

حیواناتی که به عنوان زکات نباید داده شود: ۱. رَبْی: حیوانی که تازه زایمان کرده است. ۲. ذَاتُ الْعَوَار: حیوان معیوب. ۳. الْمَرِيضَة: حیوان مریض. و حیوانی که جزء نصاب به حساب نمی آید: الاکوله: حیوانی که برای استفاده و اکل صاحب مال، پروار شده است.

۹. حکم «نقل مال زکات، به جای دیگری غیر از بلد مال» را توضیح دهید. ۱/۳۴۷ متوسط

نقل دادن زکات به جای دیگری جایز نیست و اگر این کار را بکند در صورت تلف، ضامن است و باید جبران کند اما اگر در شهر مال، مستحق نایاب شود نقل مال جایز است. البته در صورت اول اگر مال را انتقال دهد و به سلامت به مقصد برساند مجزی است.